

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๖๑๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

เรียน รอง.-นรม./กระทรวง กรม/หน่วยงานของรัฐ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ส่วนที่สุต ที่ นร ๒๒/๑๔๖๕ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖ และเอกสารประกอบ

ด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้เสนอเรื่อง ขอให้ระงับการลงมติลงในหนองน้ำมณิบรรพตโดยด่วน มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไว้ในลักษณะที่แตกต่างไปจากการกำหนดอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ หรือสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งกำหนดให้ผลการดำเนินการมีผลผูกพันต่อคณะรัฐมนตรี แต่ในกรณีของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดเป็นอำนาจที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและหน่วยงานของรัฐในการนำเสนอรายงานต่อหน่วยงานของรัฐเพื่อพิจารณาดำเนินการโดยไม่มีบทลงโทษหรือมีลักษณะกำกับหน่วยงานให้ต้องกระทำหรือไม่กระทำ แต่เพื่อให้เกิดความร่วมมือกับองค์กรฝ่ายบริหาร และเนื่องจากยังไม่มีข้อกำหนดขั้นตอนหรือแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้ไว้เป็นการเฉพาะเช่นเดียวกับองค์กรอื่น ๆ จึงเห็นควรกำหนดขั้นตอนการดำเนินการเรื่องของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไว้ดังนี้

๑. กรณีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะไปยังส่วนราชการใด ให้ส่วนราชการนั้นเร่งพิจารณาเรื่องและรายงานผลการพิจารณาและผลการดำเนินการให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาทราบโดยด่วน โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี

๒. กรณีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะไปยังนายกรัฐมนตรีโดยไม่ระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบและนายกรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณา ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาตรวจสอบความเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าวว่าเป็นเรื่องอะไรเกี่ยวข้องกับส่วนราชการใด แล้วนำเสนอรองนายกรัฐมนตรีสั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีซึ่งกำกับส่วนราชการนั้น เพื่อสั่งการให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการ

และให้รายงานผลการพิจารณาให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาทราบต่อไป โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. กรณีตามข้อ ๒ หรือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ถ้าหากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการหลายหน่วยงาน และเป็นส่วนราชการที่อยู่ในกำกับของรองนายกรัฐมนตรีสั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีหลายคน เห็นควรนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้ส่วนราชการดังกล่าวพิจารณาดำเนินการ โดยให้ส่วนราชการเหล่านั้น ส่วนราชการใดส่วนราชการหนึ่งเป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมความเห็นเพื่อรายงานผลการพิจารณาให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาทราบต่อไป โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี

๔. กรณีความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาในเรื่องใด จะต้องกำหนดเป็นแนวปฏิบัติราชการโดยทั่วไปและส่วนราชการต่าง ๆ ต้องถือปฏิบัติตาม ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีสั่งความเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าว ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี หากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยกับความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งเวียนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติ และแจ้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาทราบต่อไป

๕. กรณีที่หน่วยราชการไม่อาจปฏิบัติตามความเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เห็นควรดำเนินการดังนี้

๕.๑ ให้รัฐมนตรีที่ควบคุมหรือกำกับดูแลหน่วยงานฯ เสนอรองนายกรัฐมนตรี ที่กำกับดูแลพิจารณาสั่งการ และให้รายงานผลการพิจารณาให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาทราบ

๕.๒ กรณีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาส่งเรื่องให้นายกรัฐมนตรีหรือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเรื่องดังกล่าวเสนอรองนายกรัฐมนตรีสั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ซึ่งกำกับส่วนราชการดังกล่าวเพื่อพิจารณาสั่งการ และให้รายงานผลการพิจารณาให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาทราบ แต่ถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการหลายหน่วยงานและแต่ละหน่วยงานอยู่ในกำกับของรองนายกรัฐมนตรีต่างกัน ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งการ และให้รายงานผลการพิจารณาให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาทราบต่อไป

ในคราวประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมาย) เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๖ ได้พิจารณาแล้วมีประเด็นอภิปรายและมติ ดังนี้

ประเด็นอภิปราย

๑. การพิจารณาเรื่องนี้ควรแยกพิจารณาออกเป็น ๒ เรื่องกล่าวคือ

๑.๑ กรณีการขอให้ระงับการถมดินในหนองน้ำมณีบรรพตโดยด่วน ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอ และ

๑.๒ กรณีที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอขั้นตอนการดำเนินการสำหรับเรื่องและผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะ เพื่อให้การดำเนินการเรื่องดังกล่าวสอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมาย

๒. ผู้แทนเทศบาลเมืองตากชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า หนองน้ำมณีบรรพตมีเนื้อที่ ๔๔ ไร่ เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำและเป็นแหล่งน้ำสำคัญของท้องถิ่น นอกจากเป็นแหล่งน้ำแหล่งประมงของชุมชนแล้วยังเป็นพื้นที่รับน้ำสำหรับการป้องกันน้ำท่วมได้ แม้ว่ากรมแหล่งน้ำดังกล่าวจะทำให้การใช้ประโยชน์จากการรับน้ำลดลงและส่งผลกระทบต่อบางก็ตาม แต่ก็มีคามจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหนองน้ำดังกล่าว เนื่องจากสภาพตลิ่งและถนนถูกกัดเซาะจนพังจากแนวเขตเดิมมาก ศาลาพักผ่อนทิวทัศน์สวนหย่อมทิวทัศน์และไม่มีแสงสว่าง เป็นต้น เทศบาลจึงต้องดำเนินการโดยเสริมตลิ่ง ถมดินปลูกหญ้า ทำตลิ่งแบบหินทิ้ง สร้างพื้นที่จอดรถ ทางเดิน ให้ประชาชนได้ใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจเป็นแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ การถมดินลงในหนองน้ำมณีบรรพตนั้น ไซ้พื้นที่ถมดินเพียงบางส่วนประมาณร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ทั้งหมด โดยผู้รับจ้างในการถมดินได้ทำการถมดินแล้วเสร็จก่อนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะได้เดินทางไปตรวจสอบพื้นที่ (๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖) ซึ่งมีประชาชนทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยกับที่ไม่เห็นด้วย อย่างไรก็ตาม ภายหลังเทศบาลได้พิจารณาดำเนินการตามความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา โดยการขุดลอกหนองน้ำเพื่อรองรับน้ำเพิ่มเติมแล้ว

๓. อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่จะเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีโดยตรงนั้นไม่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมาย ทั้งนี้ เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาทำงานในลักษณะของการตรวจสอบ (watch dog) กล่าวคือให้แจ้งเรื่องต่อหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นทราบหรือพิจารณาดำเนินการ หากหน่วยงานเหล่านั้นไม่ปฏิบัติในเวลาอันสมควร ก็ให้แจ้งนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ควบคุมกำกับดูแลหรือรัฐสภา ซึ่งการดำเนินงานของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายบริหารมาก เนื่องจากเป็นการช่วยฝ่ายบริหารในการตรวจสอบส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งเรื่องนี้เป็นตัวอย่างที่ดีที่ทางผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพบความบกพร่อง และนำมาปรึกษากับรัฐบาลเสียก่อน ซึ่งจะเป็นไปตามมาตรา ๓๐ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ทบรัฐบาลก็จะรับไปดำเนินการให้ถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

๔. เนื่องจากยังไม่มีข้อกำหนดแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้ไว้เป็นการเฉพาะในขณะที่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับองค์กรอื่น ๆ เช่น ศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองได้มีการกำหนดแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติไว้แล้ว จึงเห็นควรที่จะกำหนดแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้ต่อไป แต่เรื่องและผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไปตรวจสอบมีเป็นจำนวนมาก ถ้าจะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีทุกเรื่องจะเป็นภาระ

กับคณะรัฐมนตรีมาก ดังนั้น เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาส่งมาและสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีควรจะเป็นเรื่องที่เป็นงานราชการทั่วไปหรือจะมีผลเป็นแนวที่หน่วยงานต้องถือปฏิบัติ เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาสามารถแจ้งข้อเสนอแนะไปยังส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเองได้ก็ให้ส่งไปได้ หรือจะส่งมาที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งไปยังส่วนราชการที่เกี่ยวข้องแทนก็ได้ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้แจ้งข้อเสนอแนะไปยังส่วนราชการแล้วแต่ไม่มีรายงานความคืบหน้าจากส่วนราชการนั้นตอบกลับมาควรให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาส่งเรื่องดังกล่าวมาที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะได้นำเรื่องดังกล่าวกราบเรียนนายกรัฐมนตรีต่อไป กรณีข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาในเรื่องใดจะต้องกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติราชการโดยทั่วไป และส่วนราชการต่าง ๆ ต้องถือปฏิบัติตามให้ส่งมาที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ดังนั้น แนวทางที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอเห็นว่ามีเหมาะสมแล้ว

มติคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. เห็นควรให้นำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและมอบให้กระทรวงมหาดไทย และรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีให้กำกับการปฏิบัติราชการในส่วนภูมิภาค ในพื้นที่จังหวัดตากรับไปดำเนินการ โดยให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดูแลกำกับและระมัดระวังการบริหารจัดการเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกันต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และพิจารณาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย

๒. เห็นควรเห็นชอบแนวทางปฏิบัติตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ และแจ้งเวียนให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และให้กระทรวงมหาดไทยแจ้งให้ราชการส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๗ อนุมัติตามมติคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมาย)

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘-๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (๘๐๐๘/ค.ก.)

หมายเหตุ รัฐ-มท. จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดแจ้งให้จังหวัดทราบด้วย

ด่วนที่สุด

ที่ พร ๒๒/๑๗๖๕

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
๑๑๕๓ อาคารเอ็กซิม ชั้น ๒๐ ถนนพหลโยธิน
สามเสนใน พญาไท กทม. ๑๐๕๐๐

๒ พฤษภาคม ๒๕๔๖

เรื่อง ขอให้ระงับการถมดินลงในหนองน้ำมณีบรรพตโดยด่วน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คำวนที่สุด ที่ พร ๒๒/๑๗๖๕
ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๖

๒. สำเนาหนังสือร้องเรียนของนายอุคร ดันดิสุนทร สมาชิกวุฒิสภา จังหวัดตาก
ประธานกรรมาธิการการปกครอง วุฒิสภา

และ นายจตุร ชัยกิจ รองประธานชมรมรัฐธรรมนุญเพื่อประชาชนจังหวัดตาก

๓. สำเนาหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจังหวัดตาก “ชาวตาก”

ฉบับประจำวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๖ และ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖

ด้วย นายอุคร ดันดิสุนทร สมาชิกวุฒิสภา จังหวัดตาก ได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อ
ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ขอให้พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริง กรณี ชมรมรัฐธรรมนุญเพื่อ
ประชาชนจังหวัดตาก ได้รับคำร้องเรียนจากประชาชนจังหวัดตาก และข่าวจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น
จังหวัดตาก ที่แสดงความไม่เห็นด้วยและคัดค้านการทำลายสิ่งแวดล้อม กรณีเทศบาลเมืองตาก ได้ทำการถมดิน
ลงไปใ้ในหนองมณีบรรพต ตั้งอยู่ริมถนนพหลโยธิน ตำบลหนองหลวง อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ซึ่งเป็น
หนองน้ำสาธารณะและเป็นที่พักผ่อนของชาวเมืองตาก โดยการถมหนองดังกล่าวได้ใช้เงินงบประมาณ
แผ่นดินปี พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวดเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๕๒,๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ร้องเรียน
ขอให้มีการระงับการถมดินลงในหนองน้ำมณีบรรพตโดยด่วน เนื่องจากการถมหนองเช่นนี้ ทำให้พื้นที่ในการ
กักเก็บน้ำลดน้อยลง เป็นการทำลายสิ่งแวดล้อม ทำลายแหล่งน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ใจกลางเมืองตาก ความตะเข็บ
ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพร้อมด้วยคณะจึงได้ไปตรวจพื้นที่ตามคำร้องเรียน
เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖ พบว่ามีการถมหนองมณีบรรพตจริงตามคำร้องเรียน และจากข้อมูลทางด้าน
งบประมาณพบว่าการถมหนองดังกล่าว ได้ขออนุมัติเงินงบประมาณประจำปี ๒๕๔๖ หมวดเงินอุดหนุน
เฉพาะกิจ เพื่อก่อสร้างสวนสาธารณะมณีบรรพต ซึ่งจากรายละเอียดรายการในคำขออนุมัติเงินประจำงวดนี้
การขออนุมัติเงินเพื่อขอปรับพื้นที่ ถมดิน ปูกรห้วยพร้อมไม้ยืนต้น รวมทั้งที่ประมาณ ๒๔,๑๗๔ ตารางเมตร
มิได้มีการขอและได้รับอนุมัติให้ถมหนองฯแต่ประการใด ดังนั้นจึงมีความเห็นว่าการถมดินลงในหนองดังกล่าว
นอกจากจะไม่ตรงตามคำขอ และ การอนุมัติเงินประจำงวดแล้ว น่าจะทำให้เกิดผลกระทบและความเดือดร้อน

แก่ประชาชน เนื่องจากพื้นที่ที่รับน้ำในลักษณะแก้มลิงตามที่มีอยู่เดิมนั้น เมื่อมีการถมหนองฯแล้วจะทำให้ศักยภาพและพื้นที่รับน้ำเมื่อเวลาเข้าหากจะมีน้อยลงกว่าเดิมมาก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการใช้ปัญหาน้ำหลากและน้ำท่วม จากปัจจุบันที่มีปัญหาน้ำหลากและน้ำท่วมอยู่แล้ว นอกจากนี้ยังทำให้ปริมาณน้ำที่สามารถจะนำไปใช้ในกรณีเกิดภัยแล้งลดลง อีกทั้งทำให้แหล่งน้ำเพื่อพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนมีขนาดเล็กลงไปอีกมาก ซึ่งที่ถูกแล้วไม่ควรจะมีการถมหนองฯ แต่ควรจะมีการขุดลอกหนองฯไว้ลึกเพื่อเก็บน้ำได้มาก อันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากกว่า

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจึงเห็นว่าควรจะหยุดยั้งการถมดินหนองฯโดยด่วนและปรับหนองน้ำดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพเดิมก่อนถมดินลงไป ส่วนการปรับปรุงหนองฯและบริเวณโดยรอบเพื่อให้สามารถเก็บน้ำได้มากขึ้นอันจะเป็นประโยชน์ในการระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วม และเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน รวมทั้งเมื่อเกิดภัยแล้งจะได้แก้ปัญหาภัยแล้งได้ดียิ่งขึ้นนั้น เห็นควรที่จังหวัดและเทศบาลเมืองตากจะได้ดำเนินการพิจารณาขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณที่ได้รับตามระเบียบของราชการต่อไป

เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาการร้องเรียนในลักษณะเช่นนี้อีกในการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและความเข้าใจอันดีระหว่างภาครัฐและประชาชน ประกอบกับเพื่อให้การดำเนินการ โครงการให้ไปรงใส เป็นธรรม และ มีผลประโยชน์สูงสุด ความหลักธรรมาภิบาล และเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูประบบราชการ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา จึงเห็นว่า

๑. น่าจะยึดถือเป็นหลักการที่สำคัญว่า ไม่ควรมีโครงการถมหนองน้ำหรือแหล่งน้ำต่างๆ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นแก้มลิงเพื่อรับน้ำ ป้องกันมิให้เกิดปัญหาน้ำท่วม ป้องกันปัญหาภัยแล้ง และเพื่อเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน รวมทั้งรักษาสิ่งแวดล้อมที่ดีไว้

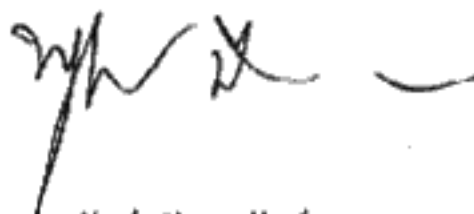
๒. ในการจัดทำแผนพัฒนาและแผนงบประมาณล่วงหน้า (Multi-year Budget Plan) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้เป็นรูปธรรมและชัดเจนยิ่งขึ้น โดยให้ครอบคลุมทั้งรายได้ขององค์กรส่วนท้องถิ่นและเงินงบประมาณจากแหล่งต่างๆที่จะได้รับจากรัฐบาล และเมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแผนพัฒนา แผนงบประมาณ หรือ แผนประจำปี ควรให้สภาท้องถิ่นได้เห็นชอบ และมีการเผยแพร่ให้ประชาชนมีโอกาสพิจารณาและแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางด้วย

โครงการที่จะต้องใช้งบประมาณมาก ไม่ว่าจะเป็นโครงการก่อสร้างหรือโครงการอื่นๆ ควรจะพิจารณาทั้งด้านค่าใช้จ่ายและประโยชน์ที่จะได้รับ และกำหนดลำดับความสำคัญของโครงการ และแผนงบประมาณที่จะใช้จ่าย มีการแสดงความจำเป็นและผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ประชาชนไว้ และควรจะมีการเผยแพร่ให้ประชาชนมีโอกาสพิจารณาและแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางในความจำเป็นและประโยชน์ด้วย

๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดควรมิมีบทบาทและให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นในการดูแลและกักันกรองงานหรือโครงการที่จะขอเงินอุดหนุนจากรัฐ โดยคำนึงถึง ความโปร่งใส ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ และ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นแก่ประชาชน และหากได้รับคำร้องเรียนจากประชาชนควรจะรีบพิจารณาดำเนินการ โทษเร็วด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายพุดทวิทย์ ปิยะอนันต์)
ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ฝ่ายตรวจสอบเรื่องร้องเรียน

โทร. ๐ ๒๒๕๕ ๐๔๕๓, ๐๖๗๖ คีย์ ๔๕๓

โทรสาร ๐ ๒๒๕๕ ๐๔๕๖, ๐๖๗๖ คีย์ ๔๕๓

www.ombudsman.go.th